

JAK ZNÁTE KOÄŒKY? TY ÄŒETYÅ~NOHÅ‰?

StÅ™eda, 20 listopad 2019

NÄ›kdo si koÄ•ku poÄ™dÅ-dÅ-, protoÄ¾e se mu lÄ-bÅ- roztomilÅ© koÄ¥Åjtko, nÄ›kdo ji dostane darem, jinÅ©mu je svÄ›Å™ena jen na chvilku, aby ji pohlÅ-dal. A - plynou tÄ½dny, plynou mÄ›sÄ-ce... A z hÅ-daÄ•e se stane nedobrovolnÄ½ majitel. VÅ›ak si moÄ¾nÄj pamatujete, Ä¾e tohle pÅ™esnÄ› se stalo Pepovi. Trvalo dost dlouho, neÄ¾e se rozhodl, Ä¾e svou spolubydlÅ-cÅ- "co a jeÅ¡tÄ› dÅ le, neÄ¾e jÄ- skuteÄ•nÄ› bÅjeÄ•nÄ½ domov naÅ¡el... A myslÅ-m, Ä¾e za tu dlouhou dobu, co byl jejÅ-m ochrÅjno nÄ› hodnÄ› dozvÄ›dÅ›i. Ale - stejnÄ› si myslÅ-m, Ä¾e nÄ›sledujÅ-cÅ- zajÅ-mavosti asi vÅ›ichni nevÅ-te:

KoÄ•ky za celÄ½ Ä¾ivot pÅ™mi Ä•jÅjtÄ›nÄ- koÄ¾ichu vylouÄ•Å-
tolik slin, jako tekutin pÅ™mi moÄ•enÄ-. StrÅjvÅ- 30 % Ä¾ivota pÅ©Ä•Å- o svÅ© tÅ›lo.
ÄŒistota pÅ™l zdravÅ-.

KoÄ•ka mÄj na pÅ™ednÄ-ch pazourÅjch pÄ›t drÅjpÅ- a na
zadnÄ-ch jen Ä•tyÅ™i. NÄ›kterÅ© koÄ•ky se rodÅ- aÄ¾ se sedmi drÅjpy na pÅ™ednÄ-ch
tlapkÅjch.

KoÄ•ka nemÄj klÄ-Ä•nÄ- kost, takÄ¾e se protÅjhne pÅ™es
jakÄ½coli otvor velikosti jejich hlavy. Zato mAj 30 obratlÅ-.

HmatovÅ© vousky pomÅjhajÅ- koÄ•kÅjim orientovat se v
prostoru. Na tvÅjÅ™Ä-ch jich majÄ- 24 (ve dvou Ä™adÅjch po 6 fouscÅ-ch na kaÄ¾dÅ©
stranÄ›). DalÅjÄ- pak majÄ- nad oboÅ•Å-m, na bradÄ› a nad na zadnÄ- stranÄ›
pÅ™ednÄ-ch nohou. Jejich koÄ™Ä-nky sahajÅ- aÄ¾ k nervovÄ½ch zakonÄ•enÄ-m. KdyÄ¾e pak
koÄ™ist svÄ½m pohybem zpÅ-sobÅ- jemnÅ© proudÄ•nÄ- vzduchu, koÄ•ka ji dÅ-ky hmatovÄ½m
vouskÅ-m okamÄ¾itÅ- zaregistruje.

JejÅ- hmatovÅ© vousky majÄ- vÅjak nÄ›kolik Ä°oÄ•elÅ- â€“
napÅ™. je pouÄ¾Ä-vajÅ- jako mAjÅ™Ä-tko. Jsou Ä•irokÅ© stejnÄ› jako jejich tÅ›lo,
takÄ¾e kdyÄ¾e se chce koÄ•ka protÅjhnot malÄ½m otvorem, nejdÅ™Ä-ve do nÄ›j pÅjrkÅj
strÅ•Å- hlavu, aby se ujistila, Ä¾e se do nÄ›j vejde. PoÅjkozenÅ- vousÅ- jÄ-
zÄjsadnÄ› sniÄ¾uje orientaci. Toho vyuÄ¾Ä-vajÅ- nÄ›kterÅ© Ä°zkostnÅ© koÄ•iÄ•Å- mÄjmy,
kterÅ© svÄ½m rozdovÅjdÅ•nÄ½m koÄ¥ÅjtkÅ-m bez pudu sebezÅjchovy vousky okusujÅ-.

KoÄ•iÄ•Å- moÄ• pod UV svÅ›tlem svÅ-tÅ-. NÄ›kdy koÄ•ky moÄ•Å-
"na protest", kdyÄ¾ jsou utrÅjpenÅ© nebo vystresovanÅ©, napÅ™. kdyÄ¾
se lidÅ© v jejich okolÄ- Ä•asto hÅjdajÅ-. Takto oznaÄ•enÅ© mÅ-sto pak velmi
zapÅjchÅj a je problÅ©m ho dokonale vyÄ•istit.

KoÄ•ky chodÅ- po prstech. TakÅ© se potÅ- pouze na
polÅjÅjÅ™cÅ-ch tlapek. Po vyÅjetÅ™enÄ- u veterinÅjÅ™e si proto mÅ-Ä¾ete vÅjimnout
mokrÅ© stopy na stole. KoÄ•ka mÄj na

pÅ™ednÃ-ch pazourÃ-ich pÄjt drÃjpÅ- a na zadnÃ-ch jen Ä•tyÅ™i. NÄ›kterÃ© koÄ•ky se rodÃ-aÅ¾ se sedmi drÃjpou na pÅ™ednÃ-ch tlapkÃ-ich.

KoÄ•ka mÃj 32 svalÅ- v kaÅ¾dÃ©m uchu. BÃ-lÃ© modrookÃ© koÄ•ky jsou Ä•asto hluchÃ©. DÃ©lkou Å¾ivotu koÄ•ek se za poslednÃ-ch 50 let skoro zdvojnÃ¡sobila.

KoÄ•ky pÅ™edou, i kdyÅ¾ vÅbec nejsou v pohodÅ».

VrnÄ›nÃ- jako takovÃ© je tichÅ½ vrÄ•ivÅ½ zvuk zpÅ-sobenÅ½ jemnÅ½mi vibracemi slizniÄ•nÃ-ch Å™as v koÄ•iÄ•m hrtanu umÃ-stÄ•nÃ©m pod hlasivkami. ZatÃ-mco tygÅ™i, lvi a dalÅ¡iÄ- velkÃ© Ä•jelmy dokÅ¾ou pÅ™Å-st jen pÅ™i vÅ½dechu, koÄ•ky domÄ•jcÅ- pÅ™edou pÅ™i nÄ•dechu i vÅ½dechu a to uÅ¾ pÄjr dnÅ- po narozenÅ-. jakÃ© je to - Å¾Ã-t s koÄ•kou, s koÄ•kama? d@niela(jÃ; "sepes")